

Evelin Sulaoja, Tiina Stamm,
Kätlin Vainola

Inimeseõpetuse tööriistad

2. klassile

Selle tööraamatu omanik on

Väljaandja kinnitab tööraamatu vastavust kehtivale põhikooli riiklikule õppekavale.

Inimeseõpetuse tööraamat 2. klassile

Autorid Evelin Sulaoja, Tiina Stamm, Kätlin Vainola
Retsensendid Maret Ney, Reet Petermann
Toimetaja Kätlin Vainola
Keeletoimetaja Piret Pöldver
Kunstnik Elina Sildre
Kujundaja Joonas Sildre

Tööraamatu loomisel olid toeks kiusamisvastane programm KiVa ja projekt „Kiusamisest vaba lasteae ja kool“.

Liiklusemängud lk 7 on pärit Maanteeameti kodulehelt www.mnt.ee

Digiteeritud Jutulinna õppekomplekt koos lisamaterjalidega asub Taskutark ÕPI keskkonnas. Vaata lähemalt taskutark.ee/opi

ISBN 978-9916-738-07-8

Autoriõigus: Maurus Kirjastus OÜ, 2024

Esmatrükk 2016

Parandatud ja täiendatud kordustrükk 2018

Juurdetrükk 2020. Parandatud kordustrükk 2022, 2024

Kirjastus Maurus

Tartu mnt 74, 10144 Tallinn

Telefon 5919 6117

www.kirjastusmaurus.ee

tellimine@kirjastusmaurus.ee

Kõik õigused käesolevale väljaandele on seadusega kaitstud. Ilma autoriõiguse omaniku kirjaliku loata pole lubatud ühtki selle väljaande osa paljundada ei mehaaniliselt ega muul viisil.

SISUKORD

Saame tuttavaks	4	Vanavanemad ja teised sugulased	48
Liiklus ja mina	6	Vanemate ja teiste inimeste töö	50
Minu sõbrad	10	Lapse õigused Ja kohustused	52
Tegevused kodus ja koolis	12	Lapsevanema roll	54
Viisakas ja sõbralik käitumine ...	14	Eesti riigi sümbolid	56
Abivalmidus, kohuse- ja vastutustunne	16	Eesti – minu kodumaa.....	59
Kokkuvõte	18	Koduümbrus	61
Rahvakalendri tähtpäevad	20	Naabrid ja naabruskond	63
Kui laps jääb haigeks	22	Võõras ümbrus ja võõraga kaasaminek	65
Arsti juures	26	Ohud kodus ja koduümbruses	67
Tervislik eluviis: mitmekesine toit	28	Kokkuvõte	70
Tervislik eluviis: piisav uni, puhkus, liikumine ja sport	32	Aeg. Aja mõõtmine	72
Esmaabi	34	Aja planeerimine. Oma tegevuse kavandamine	75
Kokkuvõte	37	Klassiõhtu planeerimine	76
Kodu	38	Täpsus, lubadused, vastutus	78
Jõulud	40	Minu oma, tema oma, meie oma	79
Perekond	42	Asjade väärtus teiste väärtuste seas	81
Erinevad pered	44	Eesti rikkus	84
Pere ja kombed	46	Kokkuvõte	86
Muudatused peres	47	Lisaülesanded	89

SAAME TUTTAVAKS

Saa tuttavaks Madise ja Kaisaga:

Elan
Jutulinnas.

Olen
8-aastane.

Ma käin
maadlus-
trennis.

Minu
lemmiktund on
kunstiõpetus.

Mulle meeldib
inimesi aidata.

Elan
Jutulinnas.

Olen
8-aastane.

Mulle meeldib
rulaga sõita.

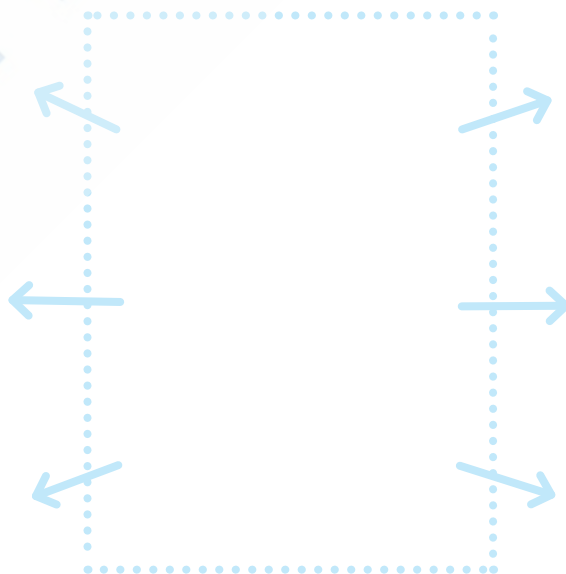
Mulle meeldib
matemaatika.

Minu arvates
on hea sõber
hooliv, salliv ja
julge.

Jutusta paarilisele, mida said laste kohta teada.

1 Joonista või kleebi siia enda pilt ja kirjuta, missugune sina oled ja mida sulle meeldib teha.

2

Vali kaks inimest ja võrdle, mille poolest nad on sarnased ja mille poolest erinevad.

Kaisa

Madis

Triin
Vitamiin

Õpetaja
Villem

Sarnasused

Erinevused

Kaisa ja Madis kirjutasid ja joonistasid sulle uue kooliaasta alguse puhul kaardi.

3

Kirjutage häid soove.

Iga õpilane kirjutab ja joonistab kaardi heade soovidega uueks kooliaastaks.

Valmis kaardid pannakse karpi ja iga õpilane tõmbab silmad kinni endale kaardi, mille võib kleepida päevikusse.

LIIKLUS JA MINA

Milliseid ohte sa pildil märkad?
Jutusta, kuidas tuleb käituda.

1 Jutusta oma kooliteest. Kasuta abistavaid küsimusi.

a Kui pikk on
sinu koolitee?

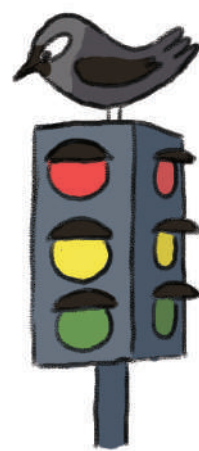
b Kuidas tuled
hommikul kooli?

c Mis on sinu
kooliteel ohtlikku?

d Mida inimesed liikluses
õigesti teevad?

e Mida mina
liikluses õigesti teen?

f Kuidas lähed
koolist koju?

Sügisel ja talvel, kui lapsed hommikul kooli lähevad, on alles pime. Ka õhtul läheb varakult pimedaks. Seetõttu peab nii jalakäija kui ka rattur olema kindel, et autojuht teda märkab.

2

Täida tekstis lüngad. Vajaduse korral kasuta sõnu teksti lõpust.

Miks on vaja kanda helkurit?

1. Sõiduteel kõnnin teepeenral, lähenevate autode poole.
2. Helkur pimedas siis, kui auto tuled talle peale paistavad.
3. oled paremini nähtav nii linnas kui ka maal.
4. Helkur kinnita riiete külge poole nii, et seda oleks näha võimalikult mitmest suunast.
5. Helkurit on kõige paremini näha siis, kui ta on kinnitatud auto
6. Lastele soovitatakse kinnitada helkur vahele.

tulede kõrgusele näoga vasakpoolsel
särab helkuriga paremale põlve ja puusa

3

Täida mõistekaart.

Suvi möödus Jutulinna lastel lõbusalt. Suurema osa ajast veetsid lapsed jalgratta seljas. Ka sügisel käivad paljud lapsed rattaga koolis.

4

Sea sõnad õigesse järjekorda ning saad jalgrattaga sõitmise reeglid. Põhjenda iga reegli puhul, miks see on vajalik.

Kasutan kiivrit sõites Jalgrattaga.

1.
seljas riided erksavärvilised on Mul.

2.
Juhiloata 10-aastane alla jalgrattur sõita tohib ja õuealateel kõnniteel.

3.
ohutum Kõige ületada sõiduteed on
mõeldud jalakäijatele ületamise kohas sõidutee.

4.
arvestab jalgrattur Viisakas jalakäijatega.

5.

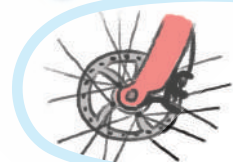
Jalgrattur võib sõiduteel üksi sõita alates 10. eluaastast, kui ta tunneb liiklusreegleid ja tal on jalgratturi juhiluba. Jalgratturi juhiluba peab kaasas olema kõigil 10–15-aastastel jalgratturitel.

Signaalkell

Valge lamp pimedas sõitmiseks

Pidurid

Kollased kodarhelkurid

Punane helkur või tagatuli

Liiklusteemalisi mängu

Vaheta koht!

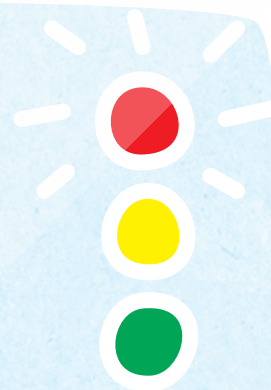
Õpilased istuvad ringis toolidel, näoga sissepoole. Üks laps seisab ringi keskel ning ütleb: „Kõik, kes täna rattaga kooli tulid, vahetagu kohad!“ Selle peale vahetavad kõik rattaga tulnud lapsed kohad ning ütleja leiab tekkinud segaduses kiiresti endale ka koha. Seisma jääb uus õpilane, kes püüab välja mõelda uue liiklusega seotud küsimuse. Näiteid:

- Kõik, kes teavad, milline on märk „Anna teed“ („Lapsed“, „Parkla“);
- ... kes on kunagi sõitnud lennukiga (rongiga, praamiga jne);
- ... kellel on olemas rulluisud (ratas, kelk, uisud);
- ... kes on vales kohas teed ületanud;
- ... kes tuli täna kooli jala (autoga).

Valgusfoor

Lapsed kõnnivad ringis ning jälgivad mängujuhti. Mängujuhil on käes punane, kollane ja roheline paber. Kui mängujuht tõstab üles punase paberi, peavad lapsed jääma kivikujuna seisma. Kui ta tõstab üles rohelse paberi, peavad hakkama kõndima. Kui aga kollase, peavad lapsed seisma ühel jalal.

Tänav ja kõnnitee

Lapsed seisavad joone taga. See on kõnnitee. Teisel pool joont on sõidutee. Mängujuht hakkab ütlema „sõidutee“ või „kõnnitee“. Lapsed peavad õigesse kohta hüppama. Kes eksib, langeb mängust välja.

MINU SÕBRAD

1

Õpetaja Villem kirjutas tahvlile ühe vanasõna. Arutlege paariliselega, mida see vanasõna tähendab.

Jutulinna elanikel on üle maailma palju sõpru. Näiteks on Kaisal kirjasõber Austraalias. Madise tädi elab Prantsusmaal Pariisis ja postiljon Silver peab kirjavahetust Ungari postiljonidega.

2

Kirjuta oma parimast sõbrast ja joonista ka tema pilt.

Minu parim sõber on

Ta elab

Ta käib

Koos me

Talle meeldib

Talle ei meeldi

Kas sina oled vahel oma sõbraga ka tülitsenud? Miks? Kuidas te ära leppisite? Jutusta paarilisele.